

SYTUACJA DZIECI NA ŚWIECIE

WYDANIE SPECJALNE

STRESZCZENIE

Konwencja o prawach dziecka to uniwersalny dokument, który pozwala budować lepszy świat – świat, w którym wszyscy troszczą się przede wszystkim o dobro dziecka. Nasze wyzwanie na kolejne 20 lat to korzystanie z dotychczasowych osiągnięć i wspólna praca, która pozwoli nam dotrzeć do tych dzieci, których prawa do życia, rozwoju, ochrony i uczestnictwa w życiu społecznym nadal nie są przestrzegane.

Ann M. Veneman
Dyrektor Generalna, UNICEF

© UNICEF/NYHQ/2005-2019/Norani

© UNICEF/NYHQ/2005-0799/Estey

© UNICEF/NYHQ/2002-0570/Prazi

© UNICEF/NYHQ/2004-0958/Prazi

SYTUACJA DZIECI NA ŚWIECIE WYDANIE SPECJALNE

Streszczenie

Ponadczasowa wartość Konwencji	2
Postęp i wyzwania	3
Ryzyka i szanse	6
Plan działania	6
Przyszłość	9

Podsumowanie nieoficjalne

Konwencja o prawach dziecka	10
-----------------------------------	----

Pełny raport i późniejsze aktualizacje dostępne są na światowej stronie internetowej pod adresem <www.unicef.org/publications> (j.ang.).

STRESZCZENIE

Ponadczasowa wartość Konwencji

W dniu 20 listopada 2009 r. cały świat obchodzi 20. rocznicę przyjęcia Konwencji o prawach dziecka. Konwencja o prawach dziecka to dokument dotyczący praw człowieka, który został ratyfikowany przez największą liczbę państw. Treść 54 artykułów Konwencji oraz Protokołów fakultatywnych to pełny zestaw praw obywatelskich, politycznych, kulturalnych, społecznych i ekonomicznych przysługujących dzieciom, w oparciu o cztery zasady nadrzędne: równość, podejmowanie działań dla dobra dziecka, prawo do życia i rozwoju oraz poszanowanie poglądów dziecka stosownie do jego wieku i stopnia dojrzałości. Zasady te są drogowskazem dla wszystkich stron, w tym samych dzieci, w realizacji praw dzieci do życia, rozwoju, ochrony i udziału w życiu społecznym.

Konwencja została podpisana przez wszystkie kraje świata i ratyfikowana przez wszystkie za wyjątkiem dwóch. Postanowienia Konwencji zakorzeniły się w krajowych i lokalnych przepisach prawa, motywując tym samym rządzących

na całym świecie do umieszczania kwestii dotyczących praw i rozwoju dzieci na pierwszym planie w pracach legislacyjnych. Od roku 1990, w ponad 70 krajach w ramach reform systemów prawnych częścią krajowego prawodawstwa stały się kodeksy praw dziecka w oparciu o postanowienia Konwencji.

Konwencja wywarła silny i wszechobecny wpływ na instytucje publiczne. Świadczy o tym częstsze wykorzystywanie języka praw dziecka oraz większy nacisk na prawa dziecka w określaniu celów, zasad działania i programów w poszczególnych krajach oraz w działaniu na rzecz praw człowieka i postępu społecznego.

Konwencja ponadto zachęciła rządzących na szczeblu centralnym i lokalnym do przyjęcia inicjatyw budżetowych przyjaznych dziecku, powzięcia działań dotyczących ochrony socjalnej oraz działania na rzecz kobiet i dzieci w oparciu o zasady szanujące prawa człowieka.

© UNICEF/NYHQ2006-2251/Giacomo Prozzi

Postęp w zakresie prawa do życia i rozwoju

Prawo do życia

Roczna liczba zgonów dzieci poniżej piątego roku życia na całym świecie spadła z 12,5 mln w roku 1990 do poniżej 9 mln w roku 2008.

Wyluczne karmienie piersią

niemowląt poniżej szóstego miesiąca życia wzrosło we wszystkich regionach, z wyjątkiem jednego.

Uzupełnianie mikroelementów

zapewniające pełną ochronę dzieci w regionach rozwijających się dzięki dwóm dawkom witaminy A, wzrosło od roku 1999 z 16% do 62%.

Rutynowe szczepienie

trzema dawkami szczepionki DPT3 wzrosło z 75% w roku 1990 do 81% w roku 2007.

Szczepionki

ratują miliony istnień ludzkich i przyczyniły się do zmniejszenia liczby zgonów na skutek odry o 74% od roku 2000.

Profilaktyka malarii

Wykorzystanie moskitier nasączonych środkami owadobójczymi dla dzieci poniżej piątego roku życia wzrosło w Afryce Subsaharyjskiej znacząco od roku 2000.

Konwencja pomogła także zwiększyć świadomość praw dziecka w zakładach pracy, szkołach, rodzinach i społecznościach. O jej wpływie na środki masowego przekazu świadczy opracowanie kodeksów postępowania w zakresie relacjonowania spraw dotyczących dzieci, poświęcanie większej uwagi ochronie dzieci oraz uwzględnianie poglądów dzieci w sprawach ich dotyczących. Także przywódcy religijni biorą czynny udział w działaniach na prawa dziecka, często podejmując delikatne kwestie takie jak naznaczenie i dyskryminacja, które towarzyszą HIV i AIDS oraz promując edukację dziewcząt. Konwencja inspirowała nowe pokolenie dzieci będących pełnoprawnymi partnerami w społeczeństwie.

Konwencja to nie tylko konsekwencje natury prawnej czy nawet jej bezpośredni wpływ na rzecz praw dziecka. Dokument ten pomaga także zmieniać postawy względem dzieci poprzez określenie minimalnych praw w zakresie leczenia, opieki, rozwoju, ochrony i uczestnictwa w życiu społecznym, które należą się każdemu człowiekowi poniżej 18 roku życia.

Postanowienia Konwencji wzmacniają powszechne rozumienie w społeczeństwach tego, iż przestrzeganie praw dzieci wymaga ochrony dzieciństwa jako okresu odrębnego od dorosłości, określenia czasu, w którym dzieci mogą rosnąć, uczyć się, bawić i rozwijać.

© UNICEF/NYHQ2005-1617/Proza

Postęp i wyzwania

Od czasu przyjęcia Konwencji, nastąpił znaczący postęp w zakresie standardów życia i rozwoju dziecka, podjęto zwiększone wysiłki na rzecz ochrony dzieci oraz zwrócono większą uwagę na umożliwianie dzieciom udziału w ich własnym rozwoju i ochronie.

Występowanie HIV

zmniejszyło się od roku 2000 wśród dziewcząt i kobiet w wieku 15-24 lat korzystających z poradni dla kobiet w ciąży - w 14 z 17 krajów dysponujących danymi wystarczającymi do określenia tendencji.

Leczenie HIV

w przypadku dzieci poniżej 15 roku życia znacząco spadło, najbardziej w Afryce Subsaharyjskiej.

Lepszy dostęp wody

Ponad 1,6 mld osób uzyskało dostęp do lepszej jakości wody w latach 1990-2006.

Uczęszczanie do szkoły podstawowej

Liczba dzieci nieuczęszczających do szkoły zmniejszyła się z 115 mln w roku 2002 do 101 mln w roku 2007.

Ukończenie szkoły podstawowej

Wskaźnik promocji do ostatniej klasy szkoły podstawowej w krajach rozwijających się wynosił w latach 2000-2007 ponad 90% - według danych z międzynarodowych badań.

Równość płci w szkołach

ulega poprawie. Wskaźnik równości płci w większości regionów rozwijających się wynosi 96% lub więcej.

Jednym z najbardziej wybitnych osiągnięć w zakresie standardów życia i rozwoju dziecka było zmniejszenie rocznej liczby zgonów dzieci poniżej piątego roku życia z 12,5 mln w roku 1990 do poniżej 9 mln w roku 2008.

Osiągnięcie to jest wynikiem olbrzymich wysiłków rządów poszczególnych państw, organizacji pozarządowych oraz międzynarodowej społeczności działającej na rzecz zdrowia – wysiłków mających na celu przeciwdziałanie chorobom i ich zwalczanie, zwiększanie bezpieczeństwa żywności i żywienia oraz zapewnienie kompleksowych, zintegrowanych świadczeń na wszystkich szczeblach systemu ochrony zdrowia. Szczególną rolę odegrały szczepienia przeciwko chorobom zwalczanym drogą szczepień – uratowały one życie milionom dzieci na całym świecie.

Postęp widoczny jest także w zakresie innych praw do życia i rozwoju. Liczba dzieci z niedowagą poniżej piątego roku życia zmniejszyła się od roku 1990 we wszystkich regionach. Od połowy lat 90 ubiegłego stulecia wzrosły wskaźniki wyłącznego karmienia piersią niemowląt poniżej szóstego miesiąca życia (karmienie piersią stanowi najbardziej skuteczną ochronę przed chorobami wieku dziecięcego). W latach 1990-2006, ok. 1,6 mld osób uzyskało dostęp do lepszych źródeł wody. Powzięto także zwiększone wysiłki na rzecz walki z HIV i AIDS – poprzez zwiększenie dostępu do badań i leczenia antyretrowirusowego w przypadku kobiet w ciąży z HIV, aby zapobiegać przejściu wirusa z matki na dziecko oraz w przypadku noworodków i niemowląt, aby chronić je przed wirusem HIV. Zwiększono także wysiłki na rzecz edukacji. Szacuje się, iż 84 proc. dzieci w wieku szkoły podstawowej uczęszcza obecnie do szkół.

© UNICEF/NYHQ2008-1376/Tom Pietsnik

W wyniku podjętych działań zmniejsza się nierówności płci w dostępie do edukacji na poziomie szkoły podstawowej oraz zwiększają się wskaźniki promocji do ostatniej klasy szkoły podstawowej w większości regionów rozwijających się.

Konwencja otworzyła drogę do stworzenia całościowej koncepcji ochrony dziecka, dając dzieciom prawo do ochrony przed przemocą, wyzyskiem, wykorzystywaniem, dyskryminacją i zaniedbaniem. Na przestrzeni ostatnich dwudziestu lat nastąpił zauważalny wzrost publicznego wsparcia dla spraw związanych z ochroną dzieci. Organizacja Narodów Zjednoczonych wyznaczyła specjalnych przedstawicieli do spraw kluczowych, takich jak udział dzieci w konfliktach zbrojnych oraz przemoc w stosunku do dzieci.

Wyzwania w zakresie życia i rozwoju

2,5 mld

osób wciąż nie ma dostępu do właściwych warunków sanitarnych

1 mld

dzieci jest wciąż pozbawionych jednego lub większej liczby świadczeń niezbędnych do życia i rozwoju

148 mln

dzieci w wieku poniżej piątego roku życia w regionach rozwijających się ma zbyt niską wagę na swój wiek

101 mln

dzieci nie uczęszcza do szkoły podstawowej, przy czym większość z nich to dziewczęta.

37 mln

niemowląt nie otrzymuje soli jodowanej jako ochrony przeciwko niedoborowi jodu.

22 mln

niemowląt nie przechodzi rutynowych szczepień w celu ochrony przed chorobami.

Pomimo iż brak danych nadal nie pozwala uzyskać pełnego obrazu naruszania praw dziecka, międzynarodowe badania ankietowe przeprowadzane w gospodarstwach domowych (np. Multiple Indicator Cluster Surveys czy Demographic and Health Surveys) od połowy lat 90 ubiegłego stulecia systematycznie dostarczają danych na temat kluczowych kwestii, w tym rejestracji urodzeń, małżeństw dzieci, pracy dzieci a w ostatnich latach także postawy względem przemocy domowej i dyscyplinowania dzieci. W ostatnich dwóch dziesięcioleciach prawo do udziału dzieci w życiu społecznym, wyrażone w wielu zapisach Konwencji, zyskuje coraz większą aprobatę i jest coraz częściej stosowane. Jednym z istotnym wydarzeń była Sesja Specjalna Zgromadzenia Ogólnego ONZ w roku 2002, poświęcona dzieciom, w trakcie której ponad 400 dzieci ze 150 krajów uczestniczyło w pracach najważniejszego organu decyzyjnego Organizacji Narodów Zjednoczonych. Inicjatywy na szczeblach ogólnokrajowych i lokalnych – począwszy od licznych programów miast przyjaznych dzieciom przyjętych przez duże i małe aglomeracje na całym świecie, po dziecięce budżety partycypacyjne, przyjęte przez miasta, m.in. w Brazylii, Hiszpanii i Wielkiej Brytanii – podkreślają udział dzieci w forach decyzyjnych.

Pomimo tych postępów, jest jeszcze wiele do zrobienia, aby zapisy Konwencji stały się rzeczywistością na całym świecie. Wyzwań jest wiele i są ogromne. Szacuje się, iż 1 miliard dzieci jest nadal dotkniętych co najmniej jedną formą trudności materialnych. Miliony dzieci, szczególnie w Afryce i Azji, nie ma dostępu do wysokiej jakości świadczeń ochrony zdrowia, możliwości uzupełnienia braków mikroelementów, edukacji, czystej wody i odpowiednich warunków sanitarnych oraz właściwego schronienia.

Przeciętnie, ponad 24 000 dzieci w wieku poniżej piątego roku życia umiera każdego dnia z przyczyn, którym w dużej mierze można przeciwdziałać. Szacuje się, iż pomiędzy 500 mln a 1,5 mld dzieci rocznie doświadcza przemocy. Ok. 150 mln dzieci w wieku od 5 do 14 lat wykorzystywanych jest do pracy, ponad 140 mln dzieci w wieku poniżej piątego roku życia to dzieci z niedowagą, natomiast około 100 mln dzieci w wieku szkoły podstawowej nie pobiera nauki. Udział dzieci w życiu społecznym jest nadal słabo rozwinięty i wymaga powszechnej akceptacji w krajach uprzemysłowionych i rozwijających się.

We wszystkich krajach wyraźnie widoczne są rozbieżności w zakresie realizacji praw dziecka. Dowody wskazują, iż niektóre dzieci bardziej niż inne są narażone na brak dostępu do niezbędnych świadczeń i ochrony. Dotyczy to w szczególności dzieci z żyjących na marginesie, odległych, zubożałych społeczności, dzieci niepełnosprawnych, dzieci z mniejszości lub populacji rdzennych, jak również dzieci z rodzin o niskim poziomie wykształcenia matki. W zakresie edukacji, dziewczęta bardziej niż chłopcy są nadal bardziej narażone na brak dostępu do edukacji na poziomie podstawowym lub ponadpodstawowym. Dziewczęta są także bardziej narażone na ryzyko zawarcia małżeństwa przed 18 rokiem życia, są również bardziej narażone na przemoc fizyczną i seksualną, niemniej zagrożenia te nie omijają także chłopców.

Afryka i Azja to regiony, w których wyzwania w zakresie praw dziecka do życia, rozwoju i ochrony są największe, a regiony Afryki Subsaharyjskiej i Azji Południowej pozostają znacznie w tyle za innymi częściami świata w przypadku wszystkich wskaźników. Ich postęp w zakresie podstawowej opieki

19 mln

niemowląt w krajach rozwijających się rodzi się z niską wagą urodzeniową.

8,8 mln

dzieci na całym świecie zmarło w roku 2008 przed ukończeniem piątego roku życia.

4 mln

noworodków na całym świecie umiera w pierwszym miesiącu życia.

4 mln

dzieci poniżej piątego roku życia umiera każdego roku z trzech powodów: biegunki, malarii i zapalenia płuc.

2 mln

dzieci na całym świecie poniżej 15 roku życia żyje z HIV.

>500,000

kobiet umiera każdego roku z powodu komplikacji okołoporodowych.

zdrowotnej, edukacji i ochrony będzie miał kluczowe znaczenie dla szybszego postępu w zakresie praw dziecka i w kierunku uzgodnionych na forum międzynarodowym celów w rozwoju dzieci.

Zagrożenia i szanse

Konwencja o prawach dziecka obchodzi 20. urodziny w niestabilnych czasach. Rok 2009 to rok najgorszego kryzysu finansowego od 80 lat. Spadek koniunktury gospodarczej na całym świecie, w połączeniu z historycznie wysokimi cenami żywności, powoduje obawy o możliwy wzrost ubóstwa i niedożywienia.

Postępowi w dziedzinie praw dziecka zagrażają także zmiany klimatyczne i demograficzne. Dzieci są szczególnie narażone na skutki tych zmian ze względu na swoją fizjologiczną niedojrzałość oraz wrażliwość wielu głównych „zabójców” małych dzieci – m.in. niedożywienia i chorób wektorowych – na warunki klimatyczne. Coraz więcej dowodów świadczy o tym, iż najmniej rozwinięte kraje świata, w których liczba dzieci rośnie szybko, będą musiały udźwignąć ciężar zmian środowiska. Rosnąca zależność pomiędzy rozruchami społecznymi a zmianami klimatycznymi to obszar szczególnego zaniepokojenia w przypadku praw dziecka. Większa presja na zasoby ekonomiczne, zapasy żywności i wody może pogorszyć istniejące równości w zakresie podziału dochodów oraz dostęp do niezbędnych usług.

Nie można umniejszać zagrożeń dla praw dziecka ze strony bieżącego kryzysu gospodarczego oraz innych problemów zewnętrznych. Istnieje realne niebezpieczeństwo a reperkusje tych wstrząsów będą miały trwałe konsekwencje dla całych pokoleń, osłabiając wysiłki mające na celu postęp w zakresie praw dzieci w nadchodzących dziesięcioleciach. Jednocześnie historia pokazuje, że kryzys gospodarczy może być źródłem szans na dokonanie zmian. Rządy i inne podmioty mogą wykorzystywać trudne sytuacje jako szansę na odnowienie swoich zobowiązań względem zasad i zapisów Konwencji oraz wspólnego działania na rzecz praw dziecka.

Plan działania

W tych niepewnych czasach, coraz wyraźniej widać, iż dawny sposób działania już się nie sprawdza. Świat ma obecnie wyjątkową szansę do własnej przebudowy i na nowo zobowiązania się do ochrony i pielęgnowania nie tylko sfer fizycznych i ekonomicznych, ale także do dbania o najbardziej bezradnych obywateli. Konwencja o prawach dziecka musi odgrywać decydującą rolę w zmianie priorytetów, w oparciu o cztery najważniejsze działania:

Uczynić z dobra dziecka podstawowy sprawdzian z jakości rządzenia. Każdy aspekt rządzenia może mieć wpływ na prawa dziecka. Niezależnie od tego, czy podejmowane decyzje dotyczą podatków czy handlu, dyplomacji czy zadłużenia, nie istnieje

Problemy związane z różnicami

Śmiertelność dzieci

wśród rodzin ubogich jest 1,9 razy wyższa niż wśród zamożnych w ponad połowie z 90 krajów dysponujących wystarczającymi danymi do dokonania oceny.

Niedowaga

w krajach rozwijających się jest dwukrotnie bardziej prawdopodobna u biednych dzieci poniżej 5-go roku życia niż u zamożnych

Instalacje wody pitnej

są dwukrotnie bardziej dostępne dla gospodarstw domowych w miastach niż na obszarach wiejskich

Właściwe instalacje sanitarne

są prawie dwukrotnie bardziej dostępne dla mieszkańców miast niż mieszkańców terenów wiejskich w krajach rozwijających się

Występowanie HIV

Wśród młodych kobiet w Afryce Wschodniej i Południowej jest 3 razy wyższe niż wśród młodych mężczyzn.

Pełna wiedza o HIV

Wśród młodych mężczyzn w Azji Południowej występuje dwukrotnie częściej niż wśród młodych kobiet.

© UNICEF/PAKAZ2008-0294/Noonmi

polityka, prawo, budżet, program czy plan „neutralny względem dzieci”. Pierwszym wyzwaniem dla państw-stron jest zatem ocena implikacji dla dzieci szeregu działań legislacyjnych i administracyjnych. Drugim wyzwaniem jest zapewnienie, aby budżety, zasady działania i programy uwzględniały zasady określone w Konwencji we wszystkich ich aspektach.

Na szczeblu krajowym, budżety i programy w szczególności powinny na pierwszym miejscu stawiać te świadczenia, które są niezbędne do realizacji prawa dziecka do życia, rozwoju, ochrony i udziału w życiu społecznym.

Wysiłki te powinny polegać na wykorzystaniu i koordynacji zasobów w sektorach publicznym i prywatnym, przy jednoczesnym monitorowaniu praw dziecka w poszczególnych krajach i społecznościach. W ramach współpracy na rzecz rozwoju, darczyńcy i kraje przyjmujące pomoc muszą zastanowić się nad skutecznością tej pomocy w przypadku dzieci. W poszczególnych rejonach i społecznościach, lokalne władze muszą zapewnić, aby inicjatywy dotyczące rozwoju miały charakter globalny i partycypacyjny oraz aby poglądy kobiet i dzieci znajdowały odzwierciedlenie w przepisach prawa, praktykach, zasadach działania i programach.

Kolejne wyzwanie to wzmocnienie przepisów prawa na rzecz praw dziecka. Koniecznym może okazać się stworzenie w ramach rządów stałych struktur całościowo odpowiedzialnych za promocję praw dziecka i koordynację działań pomiędzy sektorami. Promocja niezależnych urzędników ds. praw człowieka, takich jak rzeczników praw dziecka, może także wzmocnić nadzór nad respektowaniem praw dziecka w poszczególnych krajach i społecznościach. Lepsze zrozumienie sytuacji dzieci, w oparciu o dane, badania i oceny, to także niezwykle istotny element oceny skutecznej realizacji zapisów Konwencji.

Tworzenie możliwości realizacji praw dzieci. Realizacja zapisów Konwencji będzie wymagać wkładu ze strony każdej osoby i instytucji. Wszyscy muszą starać się rozwijać możliwości

Umiejętność pisania i czytania wśród młodych mężczyzn jest 1,2 razy wyższa niż wśród młodych kobiet w najmniej rozwiniętych krajach.

Wskaźnik uczęszczania do szkoły ponadpodstawowej W Ameryce Łacińskiej i na Karaibach w przypadku chłopców jest o 6 punktów procentowych niższy niż w przypadkach dziewcząt.

Liczba małżeństw wśród młodych kobiet żyjących na obszarach wiejskich w krajach rozwijających się jest dwukrotnie wyższa niż w przypadku kobiet z miast.

Liczba rejestracji urodzeń jest blisko dwukrotnie wyższa w przypadku dzieci urodzonych w mieście w stosunku do dzieci urodzonych na obszarach wiejskich.

Wskaźnik obecności wykwalifikowanego personelu medycznego przy porodzie jest dwukrotnie wyższy wśród kobiet z najbogatszych niż wśród kobiet z najbiedniejszych krajów rozwijających się

Ryzyko śmierci matki przy lub krótko po porodzie jest 300 razy większe w przypadku kobiet żyjących w gorzej rozwiniętych krajach w stosunku do tych z krajów bardziej uprzemysłowionych.

rozumienia, realizowania i promowania praw dziecka. Należy promować wspólne wysiłki na rzecz zwiększania tych możliwości na wszystkich szczeblach władzy, w szczególności na szczeblu lokalnym, gdzie wysiłków tych często brakuje najbardziej. Specjaliści w dziedzinach tak różnych jak edukacja, zdrowie, bezpieczeństwo czy ratownictwo i urbanistyka powinni zostać przeszkoleni w zakresie kwestii dotyczących praw dziecka, należy im ponadto uświadomić ciężący na nich obowiązek poszanowania tych praw.

Rodziny muszą otrzymywać wsparcie w swoich wysiłkach dotyczących udzielania pomocy i ochrony w celu realizacji praw dziecka. W wielu przypadkach, wymaga to umożliwienia dzieciom dostępu do niezbędnych usług oraz zwiększania ich wiedzy na temat właściwych zasad ochrony zdrowia i higieny, a także umożliwienie im udziału w podejmowaniu decyzji mających wpływ na ich życie.

Dzieci, jako posiadacze praw, muszą znać i rozumieć swoje prawa oraz mieć możliwość ich egzekwowania. Konwencja powinna być przedmiotem zajęć w szkole, aby dzieci mogły same uczyć się bronić swoich praw. Zgodnie z Konwencją, dzieci mają także obowiązki względem innych dzieci: poznawanie własnych praw pociąga za sobą uznanie i poszanowanie praw innych.

Wspieranie wartości społecznych i kulturowych, które szanują prawa dzieci. Wyrażone w Konwencji wartości i normy w zakresie opieki, rozwoju i ochrony dzieci nie zawsze znajdują odzwierciedlenie w wieloletnich tradycjach.

Praktyki społeczne i kulturowe takie jak małżeństwa dzieci, obrzezanie kobiet i dyskryminacja przyczyniają się obecnie do osłabiania praw dziecka. Pozbawianie dzieci ich praw ze względu na płeć, pochodzenie etniczne, niepełnosprawność czy inne czynniki dyskryminujące jest niedopuszczalne.

© UNICEF/NYHQ/2009-0248/John Esrey

Zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa wymaga przeciwstawienia się wszystkim zagrożeniom dla ich praw, w tym zagrożeniom wynikającym ze szkodliwych tradycyjnych praktyk. Promowanie otwartej dyskusji na temat ochrony praw dziecka, poprawa nadzoru poprzez lepsze gromadzenie, analizę i wykorzystanie danych, a także budowanie wśród rodzin i społeczności możliwości rozumienia i realizacji praw dziecka to działania o decydującym znaczeniu dla eliminowania wszelkich form przemocy, wyzysku i wykorzystywania dzieci i kobiet.

Wspólna praca na rzecz realizacji zapisów Konwencji względem wszystkich dzieci. Rozbudowana współpraca ma decydujące znaczenie dla akceptacji i realizacji zasad i praw określonych w Konwencji. Wspólne działania w zakresie zdrowia, edukacji,

Problemy ochrony

500 mln - 1,5 mld dzieci zostało dotkniętych przemocą.

150 mln dzieci w wieku 5-14 lat jest wykorzystywanych do pracy.

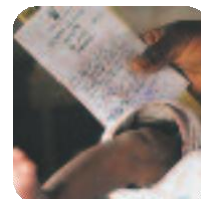
145 mln straciło jedno lub obojga rodziców z różnych przyczyn.

70 mln kobiet i dziewcząt w 29 krajach doświadczyło obrzezania.

> 64 mln kobiet w wieku 20-24 lat w krajach rozwijających się podaje, że wyszły za mąż przed ukończeniem 18 roku życia.

51 mln dzieci nie jest rejestrowanych po urodzeniu.

ochrony i udziału dzieci w życiu społecznym rozwinęły się znacząco w ostatnich latach i pozwalają mieć nadzieję na szybszy postęp w zakresie praw dziecka i w kierunku uzgodnionych na forum międzynarodowym celów w rozwoju dzieci. Większa współpraca jest nadal niezbędna pomiędzy podmiotami krajowymi i międzynarodowymi, społecznościami, lokalnymi władzami i poszczególnymi obywatelami. Rządy muszą współpracować z darczyńcami, organizacjami pozarządowymi, przywódcami religijnymi, pedagogami, zakładami opieki zdrowotnej, pracownikami socjalnymi i parlamentarzystami, aby stawić czoła wielu wyzwaniom dotyczącym uniwersalnej i kompleksowej realizacji praw dziecka.

Przyszłość

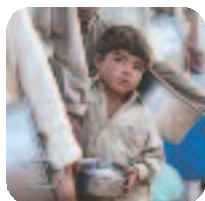
Fundamenty do działania są już w dużej mierze gotowe. Komitet Praw Dziecka – organ, któremu powierzono monitorowanie i wdrożenie Konwencji oraz Protokołów fakultatywnych, nadal udziela rzetelnych wskazówek dotyczących wdrażania praw dziecka w państwach-stronach poprzez informowanie, ogólne uwagi i długie rozmowy. Rządy poszczególnych państw coraz częściej przyjmują te zalecenia, a tym samym płynące z nich korzyści i zyski w zakresie praw dzieci.

Systemowe rozwiązania, takie jak kontinuum opieki zdrowotnej dla matek, noworodków i dzieci, edukacja przyjazna dzieciom oraz paradygmat „środowiska ochronnego” zapewniają kompleksowe ramy działania do walki z pozbawianiem dzieci prawa do ochrony zdrowia, edukacji i ochrony.

Model współpracy oparty o prawa człowieka stanowi solidne ramy działania na rzecz eliminowania różnic i zapewnienia, aby działania podejmowane były z poszanowaniem praw człowieka. Akcje humanitarne obecnie uwzględniają wszystkie potrzeby dziecka, na pierwszym miejscu stawiając edukację i ochronę oraz tradycyjne podstawowe zadania polegające na dostarczaniu niezbędnych towarów i usług w celu zaspakajania podstawowych potrzeb fizycznych dzieci. Szybki postęp w dostępie do informacji oraz w dziedzinie komunikacji w krajach rozwijających się stwarza możliwość dostarczania wiedzy ludziom żyjącym w odległych i zmarginalizowanych społecznościach.

Wyzwanie, jakie przed nami stoi to połączenie postępów poczynionych na przestrzeni ostatnich 20-tu lat, minimalizowanie ryzyka oraz wykorzystywanie szans, jakie niesie ze sobą postęp społeczny, gospodarczy i technologiczny.

O Konwencję o prawach dziecka walczone długo a zwycięstwo nie przyszło łatwo. To cenny dokument, który wytycza nasz kurs w kierunku świata, w którym prawa dzieci są szanowane i w którym wszystkie aspekty dobrobytu człowieka ulegają ogromnej poprawie. U schyłku pierwszej dekady XXI wieku, musimy wykorzystać szansę wprowadzenia w życie zasad i zapisów Konwencji. Ogromnym wyzwaniem na kolejne 20 lat będzie zjednoczenie odpowiedzialności rządzących z odpowiedzialnością społeczeństw i poszczególnych osób. Aby wizja określona w Konwencji stała się rzeczywistością w przypadku każdego dziecka, zapisy tego dokumentu muszą być drogowskazem dla każdego człowieka.

18 mln
dzieci doświadcza
skutków wysiedlenia.

15 mln
dzieci straciło jedno lub
obojga rodziców z
różnych przyczyn.

14 mln
młodych matek to
kobiety w wieku 15-19
lat.

1,2 mln
dzieci każdego roku
jest ofiarą handlu
dziećmi (dane z roku
2000).

>1 mln
dzieci jest
zatrzymywanych na
skutek postępowań
wymiaru
sprawiedliwości

Streszczenie Konwencji o prawach dziecka

Poniższy tekst jest nieoficjalnym streszczeniem Konwencji o prawach dziecka. Pełny tekst Konwencji oraz Protokołów fakultatywnych znajduje się w raporcie głównym pt. „Sytuacja Dzieci na Świecie – Wydanie Specjalne: *Obchody 20-tej rocznicy przyjęcia Konwencji praw dziecka*”, w opracowaniu pt. „Świat odpowiedni dla dzieci” (*A World Fit for Children*) oraz na stronie internetowej www.unicef.org/crc.

Preambuła

Preambuła przywołuje podstawowe zasady Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz poszczególne zapisy właściwych traktatów i proklamacji dotyczących praw człowieka. Zawiera potwierdzenie, iż dzieci – ze względu na swoją bezbronność – wymagają szczególnej opieki i ochrony, a także kładzie szczególny nacisk na odpowiedzialność rodziny w zakresie podstawowej opieki i ochrony dzieci. Preambuła potwierdza także potrzebę prawnej i innego rodzaju ochrony dzieci przed i po narodzeniu, znaczenie poszanowania wartości kulturowych społeczności dziecka oraz decydującą rolę międzynarodowej współpracy w ochronie praw dzieci.

Artykuł 1

Definicja dziecka. „Dziecko” oznacza osobę w wieku poniżej osiemnastu lat, chyba że zgodnie z prawem krajowym uzyska ono wcześniej pełnoletność.

Artykuł 2

Zakaz dyskryminacji. Wszystkie prawa obowiązują w stosunku do wszystkich dzieci bez wyjątku. Państwa-Strony mają obowiązek ochrony dzieci przed wszelkimi formami dyskryminacji oraz podejmowania pozytywnych działań na rzecz promocji ich praw.

Artykuł 3

Interesy dziecka. Wszelkie działania dotyczące dzieci muszą w pełni uwzględniać ich interesy. Państwa-Strony mają obowiązek zapewnienia dzieciom właściwej opieki w sytuacji, gdy ich rodzice lub inne osoby zobowiązane do sprawowania opieki rodzicielskiej nie wywiązują się ze swoich obowiązków.

Artykuł 4

Realizacja praw. Państwa-Strony zobowiązane są do podjęcia wszelkich możliwych działań w celu realizacji praw zawartych w Konwencji.

Artykuł 5

Kształtowanie rozwoju dziecka i rozwijające się możliwości dziecka. Państwa-Strony zobowiązane są do poszanowania praw i obowiązków rodziców i dalszej rodziny w kształtowaniu rozwoju dziecka stosownie do rozwijających się możliwości dziecka.

Artykuł 6

Życie i rozwój. Każde dziecko ma wrodzone prawo do życia, a Państwa-Strony są zobowiązane do zapewnienia warunków do życia i rozwoju dziecka.

Artykuł 7

Imię i nazwisko oraz narodowość. Dziecko ma prawo do imienia i nazwiska przy urodzeniu. Dziecko ma ponadto prawo do uzyskania narodowości oraz, w miarę możliwości, prawo poznania swoich rodziców i pozostawania pod ich opieką.

Artykuł 8

Ochrona tożsamości. Państwa-Strony mają obowiązek ochrony oraz, w razie potrzeby, przywrócenia podstawowych elementów tożsamości dziecka. Elementy te obejmują imię i nazwisko, narodowość oraz więzy rodzinne.

Artykuł 9

Oddzielenie od rodziców. Dziecko ma prawo do życia ze swoimi rodzicami, o ile nie jest to wbrew interesom dziecka. Dziecko ma ponadto prawo do utrzymywania kontaktów z obojgiem rodziców, jeżeli zostanie oddzielone od jednego z nich lub obojga.

Artykuł 10

Łączenie rodziny. Dzieci i ich rodzice mają prawo do opuszczenia każdego kraju i wjazdu do własnego kraju w celu łączenia rodziny lub utrzymania relacji między dzieckiem a rodzicami.

Artykuł 11

Nielegalny wywóz dzieci. Państwa-Strony mają obowiązek przeciwdziałania i zwalczania porwań lub zatrzymań dzieci za granicą przez jednego z rodziców lub stronę trzecią.

Artykuł 12

Poszanowanie poglądów dziecka. Dziecko ma prawo do swobodnego wyrażania własnych poglądów oraz do tego, aby poglądy te były uwzględniane w każdej sprawie lub postępowaniu dotyczącym dziecka.

Artykuł 13

Wolność słowa. Dziecko ma prawo do wyrażania własnych poglądów, uzyskiwania informacji oraz przekazywania idei lub informacji, niezależnie od granic.

Artykuł 14

Wolność myśli, sumienia i wyznania. Państwa-Strony mają obowiązek poszanowania praw dziecka do wolności myśli, sumienia i wyznania, z zastrzeżeniem kontroli ze strony rodziców.

Artykuł 15

Wolność zrzeszania się. Dzieci mają prawo do spotykania się z innymi oraz do wstępowania do zrzeszeń lub ich zakładania.

Artykuł 16

Ochrona prywatności. Dzieci mają prawo do ochrony przed ingerencją w ich prywatność, rodzinę, ognisko domowe i korespondencję oraz prawo do ochrony przed zniesławieniem lub pomówieniem.

Artykuł 17

Dostęp do odpowiedniej informacji. Państwa-Strony są zobowiązane zapewnić dzieciom dostęp do informacji i materiałów z rozmaitych źródeł oraz zachęcać środki masowego przekazu do rozpowszechniania informacji korzystnych dla dziecka w wymiarze społecznym i kulturalnym, a także podejmować działania w celu ochrony dzieci przed szkodliwymi treściami.

Artykuł 18

Obowiązki rodziców. Rodzice ponoszą wspólną i główną odpowiedzialność za wychowanie dziecka a Państwa-Strony są zobowiązane do udzielania pomocy rodzicom w wykonywaniu przez nich tego obowiązku. Państwa-Strony mają obowiązek udzielania rodzicom pomocy przy wychowywaniu dzieci.

Artykuł 19

Ochrona przed wykorzystywaniem i zaniedbaniem. Państwa-Strony mają obowiązek ochrony dziecka przed wszelkimi formami znęcania się nad nim przez rodziców lub inne osoby odpowiedzialne za opiekę na dzieckiem oraz tworzenia odpowiednich programów socjalnych mających na celu przeciwdziałanie wykorzystywaniu dzieci oraz pomoc ofiarom.

Artykuł 20

Ochrona dziecka pozbawionego rodziny. Państwa-Strony są zobowiązane do zapewnienia szczególnej ochrony dziecku pozbawionemu środowiska rodzinnego oraz do zapewnienia w takich przypadkach dostępności właściwej opieki rodziny zastępczej lub opieki ze strony instytucji. Działania

związane z wykonywaniem tego obowiązku muszą uwzględniać pochodzenie kulturowe dziecka.

Artykuł 21

Przysposobienie. W krajach, w których przysposobienie jest uznawane/dopuszczalne, musi ono uwzględniać interesy dziecka i może być stosowane wyłącznie za zgodą właściwych organów i przy zachowaniu środków zabezpieczających.

Artykuł 22

Dzieci ze statusem uchodźcy. Szczególną ochroną należy objąć dziecko ze statusem uchodźcy lub dziecko ubiegające się o taki status. Państwa-Strony są zobowiązane do współpracy z właściwymi organizacjami w celu zapewnienia ochrony i pomocy takim dzieciom.

Artykuł 23

Dzieci niepełnosprawne. Dziecko niepełnosprawne ma prawo do szczególnej opieki i edukacji, aby mogło cieszyć się życiem w pełni i przyzwoicie w sposób godny, i aby mogło osiągnąć możliwie najwyższy stopień samodzielności i integracji ze społeczeństwem.

Artykuł 24

Zdrowie i świadczenia zdrowotne. Dziecko ma prawo do możliwie najwyższego standardu opieki zdrowotnej i lekarskiej. Państwa-Strony są zobowiązane w sposób szczególny do ograniczania śmiertelności niemowląt i dzieci oraz do zapewnienia podstawowej i profilaktycznej opieki zdrowotnej oraz publicznej edukacji zdrowotnej. Zobowiązane są sprzyjać współpracy międzynarodowej w tym zakresie oraz dążyć do sytuacji, w której żadne dziecko nie jest pozbawione dostępu do skutecznych świadczeń ochrony zdrowia.

Artykuł 25

Okresowa ocena warunków w zakładach opieki. Dziecko umieszczone przez Państwo-Stronę w zakładzie w celach opieki, ochrony bądź leczenia ma prawo do regularnej oceny warunków panujących w takim zakładzie.

Artykuł 26

Zabezpieczenie społeczne. Dziecko ma prawo do korzystania z systemu zabezpieczenia społecznego, w tym ubezpieczenia społecznego.

Artykuł 27

Poziom życia. Każde dziecko ma prawo do poziomu życia adekwatnego do poziomu jego rozwoju fizycznego, psychicznego, duchowego, moralnego i społecznego. Rodzice ponoszą główną odpowiedzialność za zapewnienie dziecku właściwego poziomu życia. Państwo-Strona ma obowiązek zapewnienia, aby odpowiedzialność ta mogła być i była realizowana. Odpowiedzialność Państwa-Strony może obejmować pomoc materialną dla rodziców i ich dzieci.

Artykuł 28

Edukacja. Dziecko ma prawo do nauki a obowiązkiem Państw-Stron jest zapewnienie bezpłatnego i obowiązkowego nauczania na poziomie podstawowym, sprzyjanie różnym formom kształcenia na poziomie ponadpodstawowym dostępnych dla każdego dziecka, udostępnianie kształcenia na poziomie wyższym wszystkim na zasadzie zdolności oraz zapewnienie, aby dyscyplina szkolna była wprowadzana z poszanowaniem praw i godności dzieci. Państwa-Strony są zobowiązane do angażowania się we współpracę międzynarodową w realizacji prawa do nauki.

Artykuł 29

Cele edukacji. Edukacja musi mieć na celu rozwijanie osobowości dziecka, jego talentów oraz zdolności psychicznych i fizycznych w najpełniejszym zakresie. Edukacja musi przygotowywać dziecko do aktywnego życia dorosłego w wolnym społeczeństwie oraz kształtować w dziecku szacunek do swoich rodziców, własnej tożsamości kulturowej, języka i wartości, a także do pochodzenia kulturowego i wartości innych.

Artykuł 30

Dzieci mniejszości lub populacji rdzennych. Dzieci mniejszości lub populacji rdzennych mają prawo do korzystania z własnej kultury, praktykowania własnej religii i używania własnego języka.

Artykuł 31

Wypoczynek, rekreacja i zajęcia kulturalne. Dziecko ma prawo do wypoczynku, zabawy i udziału w zajęciach kulturalnych i artystycznych.

Artykuł 32

Wykorzystywanie dzieci do pracy. Dziecko ma prawo do ochrony przed wykonywaniem pracy zagrażającej jego zdrowiu, edukacji lub rozwojowi. Państwa-Strony są zobowiązane do wyznaczenia minimalnych poziomów wieku dla ubiegania się o podjęcie zatrudnienia oraz ustanowienia przepisów dotyczących warunków pracy.

Artykuł 33

Zażywanie narkotyków. Dzieci mają prawo do ochrony przed zażywaniem leków narkotycznych i psychotropowych oraz przed udziałem w ich wytwarzaniu i rozprowadzaniu.

Artykuł 34

Wyzysk seksualny. Państwa-Strony są zobowiązane do ochrony dzieci przed wyzyskiem i wykorzystaniem seksualnym, w tym przed prostytutką i udziałem w pornografii.

Artykuł 35

Sprzedaż, handel i uprowadzenia. Państwa-Strony mają obowiązek dokładania wszelkich starań w celu przeciwdziałania sprzedaży, handlowi i uprowadzeniom dzieci.

Artykuł 36

Inne formy wyzysku. Dziecko ma prawo do ochrony przed wszelkimi formami wyzysku naruszającymi, pod jakimkolwiek względem, dobro dziecka, o których nie ma mowy w art. 3235.

Artykuł 37

Tortury i pozbawienie wolności. Żadne dziecko nie może być poddawane torturom, okrutnemu traktowaniu lub karaniu, nie może być niesłusznie aresztowane ani pozbawione wolności. Kara śmierci ani kara dożywotniego więzienia bez możliwości wcześniejszego zwolnienia nie może zostać orzeczona wobec osoby poniżej osiemnastego roku życia za popełnione przez nią przestępstwa. Dziecko pozbawione wolności nie może zostać oddzielone od dorosłych, chyba że jest to uzasadnione jego interesami. Dziecko pozbawione wolności ma prawo do pomocy prawnej i innej oraz do kontaktu z rodziną.

Artykuł 38

Konflikty zbrojne. Państwa-Strony zobowiązane są do podejmowania wszelkich możliwych działań w celu zapewnienia, aby dzieci poniżej 15 roku życia nie brały bezpośredniego udziału w działaniach zbrojnych. Dziecko poniżej 15 roku życia nie może zostać wcielone do sił zbrojnych. Państwa-Strony są ponadto zobowiązane do zapewnienia ochrony i opieki dzieciom dotkniętym konfliktem zbrojnym, zgodnie z właściwymi przepisami prawa międzynarodowego.

Artykuł 39

Opieka rehabilitacyjna. Państwa-Strony mają obowiązek zapewnienia, aby dzieci, które padły ofiarą konfliktu zbrojnego, tortur, znęcania się lub wyzysku otrzymały odpowiednie leczenie w celu rehabilitacji zdrowotnej i reintegracji społecznej.

Artykuł 40

Wymiar sprawiedliwości wobec nieletnich. Dziecko, które weszło w konflikt z prawem ma prawo do takiego traktowania, które sprzyja jego poczuciu godności i wartości, uwzględnia wiek dziecka oraz ma na celu jego obronę. O ile jest to możliwe, należy unikać postępowań sądowych oraz umieszczania dzieci w zakładach.

Artykuł 41

Poszanowanie wyższych standardów. W każdym przypadku, gdy standardy określone we właściwych przepisach prawa krajowego i międzynarodowego dotyczące praw dziecka mają wyższą rangę niż te określone w Konwencji, zastosowanie mają zawsze standardy wyższej rangi.

Artykuł 42-54

Realizacja i wejście w życie. Artykuły 42-52 przewidują przede wszystkim:

- wejście Konwencji w życie po upływie 30 dni od jej ratyfikacji lub akcesji przez 20 Państw-Stron;
- obowiązek rozpowszechnienia przez Państwa-Strony praw określonych w Konwencji wśród osób dorosłych i dzieci;
- ustanowienie Komitetu Praw Dziecka, którego zadaniem będzie rozpatrywanie sprawozdań, do których złożenia Państwa-Strony są zobowiązane w terminie dwóch lat od ratyfikacji Konwencji, a następnie raz na pięć lat;
- obowiązek składania przez Państwa-Strony do Komitetu sprawozdań dotyczących działań przez nie podjętych w celu realizacji zapisów Konwencji oraz postępów w realizacji tych działań;
- obowiązek rozpowszechnienia przez Państwa-Strony swoich sprawozdań w swoich krajach;
- międzynarodową współpracę w dziedzinie będącej przedmiotem Konwencji, realizowaną poprzez zaproszenie UNICEF oraz wyspecjalizowanych agencji Organizacji Narodów Zjednoczonych, np. Międzynarodowej Organizacji Pracy lub Światowej Organizacji Zdrowia oraz UNESCO - wraz z właściwymi organami, takimi jak organizacje pozarządowe mające status doradcy ONZ – do udziału w spotkaniach Komitetu oraz służenia fachowym doradztwem w dziedzinach wchodzących w zakres ich działalności, oraz poprzez kierowanie do nich przez Komitet wniosków Państw-Stron o porady techniczne i pomoc;
- prawo Komitetu do rekomendowania Zgromadzeniu Ogólnemu podjęcia specjalnych badań dotyczących określonych kwestii związanych z prawami dziecka.

Wyrażone w Konwencji prawa dziecka są dodatkowo wzmocnione Protokołami fakultatywnym o handlu dziećmi, prostytucji dziecięcej i pornografii dziecięcej oraz o udziale dzieci w konfliktach zbrojnych.

Ewolucja międzynarodowych standardów dotyczących praw dziecka

- 1924** Liga Narodów przyjmuje Deklarację Genewską o Prawach Dziecka. Deklaracja ta określa prawa dzieci do środków na rozwój materialny, moralny i duchowy, prawo do szczególnej opieki w przypadku choroby, niepełnosprawności lub osierocenia, pierwszeństwa uzyskania pomocy w cierpieniu, wolności od wyzysku w celach ekonomicznych oraz prawo do wychowania, które zaszczenia w dziecku poczucie społecznej odpowiedzialności.
- 1948** Zgromadzenie Ogólne ONZ uchwała Powszechną Deklarację Praw Człowieka, która w artykule 25 stwierdza, iż dzieci „są uprawnione do szczególnej opieki i pomocy”.
- 1959** Zgromadzenie Ogólne ONZ przyjmuje Deklarację Praw Dziecka, która uznaje prawa takie jak wolność od dyskryminacji oraz prawa do imienia i nazwiska oraz narodowości. Deklaracja ta ponadto w sposób szczególnie zapewnia prawa dzieci do nauki, opieki zdrowotnej i szczególnej ochrony.
- 1966** Przyjęty zostaje Międzynarodowy Pakt Praw Osobistych i Politycznych oraz Międzynarodowy Pakt Praw Ekonomicznych, Społecznych i Kulturalnych. Pakty te wspierają ochronę dzieci przez wyzyskiem oraz propagują prawo do nauki.
- 1973** Międzynarodowa Organizacja Pracy przyjmuje Konwencję Nr 138 dotyczącą najniższego wieku dopuszczenia do zatrudnienia, która wyznacza wiek 18 lat jako najniższy wiek dopuszczenia do pracy, która może stanowić zagrożenie dla zdrowia, bezpieczeństwa lub moralności jednostki.
- 1979** Zgromadzenie Ogólne ONZ przyjmuje Konwencję w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet, która przewiduje ochronę praw człowieka dla dziewcząt i kobiet. Konwencja ta ogłasza także rok 1979 Międzynarodowym Rokiem Dziecka, co z kolei daje początek grupie roboczej, która opracowuje tekst prawnie wiążącej Konwencji o prawach dziecka.
- 1989** Zgromadzenie Ogólne ONZ jednogłośnie przyjmuje Konwencję o prawach dziecka, która wchodzi w życie w następnym roku.
- 1990** Światowy Szczyt w Sprawie Dzieci, który odbył się w roku 1990 przyjmuje Światową Deklarację Przetrwania, Ochrony i Rozwoju Dzieci, wraz z planem działania dotyczącym realizacji deklaracji w latach 90.
- 1999** Międzynarodowa Organizacja Pracy przyjmuje Konwencję Nr 182 dotyczącą zakazu i natychmiastowych działań na rzecz eliminowania najgorszych form pracy dzieci.
- 2000** Zgromadzenie Ogólne ONZ przyjmuje dwa Protokoły fakultatywne do Konwencji o prawach dziecka, z których jeden dotyczy udziału dzieci w konfliktach zbrojnych, drugi – sprzedaży dzieci, prostytutcei dziecięcej i pornografii dziecięcej.
- 2002** Zgromadzenie Ogólne ONZ organizuje Sesję Specjalną w sprawie Dzieci – pierwsze spotkanie poświęcone omówieniu spraw dotyczących dzieci. W sesji uczestniczą setki dzieci jako członkowie oficjalnych delegacji a światowi przywódcy zobowiązują się przyjąć dokument o prawach dziecka, o nazwie „Świat odpowiedni dla dzieci” (*A World Fit for Children*).
- 2007** Po pięciu latach od Sesji Specjalnej Zgromadzenia Ogólnego ONZ poświęconej dzieciom, ponad 140 rządów przyjmuje Deklarację w sprawie Dzieci. Deklaracja ta uznaje dotychczasowe osiągnięcia oraz wyzwania na przyszłość oraz potwierdza zobowiązanie do przestrzegania dokumentu „Świat odpowiedni dla dzieci”, Konwencji oraz Protokołów fakultatywnych.

W dniu 20 listopada 2009 r., cały świat obchodzi 20-stą rocznicę przyjęcia przez Zgromadzenie Ogólne ONZ Konwencji o prawach dziecka – wyjątkowego dokumentu, który określa międzynarodowe standardy dotyczące opieki, traktowania i ochrony wszystkich osób poniżej 18 roku życia. Aby uczcić to wydarzenie, Fundusz Narodów Zjednoczonych na Rzecz Dzieci poświęca specjalne wydanie swojego sztandarowego raportu pt. „Sytuacja dzieci na świecie” przyjrzeniu się ewolucji Konwencji, dotychczasowemu postępowi w sprawie praw dziecka, wyzwaniom na przyszłość oraz działaniom, jakie należy podjąć, aby zapewnić realizację postanowień Konwencji względem wszystkich dzieci.

Fundusz ONZ na Rzecz Dzieci
3 United Nations Plaza, New York, NY 10017, Stany Zjednoczone
pubdoc@unicef.org
www.unicef.org

Projekt i przygotowanie do druku: Prographics, Inc ISBN:
978-92-806-4448-7
© United Nations Children's Fund (UNICEF)
Listopad 2009 r.